

7. december 1938, Trenčianske Stankovce.

Zápisnica napísaná na žandárskej stanici s Jánom H., bývalým kolonistom v obci Veľké Kosihy – kolónia Okánikovo, ktorý vypovedal o surovom správaní maďarských bezpečnostných orgánov voči kolonistom a o príčinách opustenia okupovaného teritória.

Zápisnica

V čase mobilizácie som nastúpil na vojenskú službu a bol som zadelený k SOŠ¹ na maďarské hranice. Odtiaľ som sa vrátil 2. 11. 1938 do môjho pôvodného domova do kolónie Okánikovo, kde som mal obytný domček, 3 jutrá polia, všetko v cene asi 25 000 Kč. Konal som tam aj službu ako listonoš. Dňa 5. 11. 1938 maďarské vojsko prišlo vlakom na železničnú stanicu Ekel (*Okoličná na Ostrove*) a napokon o tri dni neskoršie prišlo na našu kolóniu 8 maďarských četníkov na jazdných koňoch. Títo vošli do domu kolonistu Jozefa K., ktorý pochádza z Moravy. Zobrali mu všetky spisy a ich potrhali, ďalej mu odobrali slovenské zástavy a maďarskú zástavu, ktorú mal prichystanú, lebo mienil naďalej zostať na zabranom území. V priebehu rozhovoru im K. riekol, že jemu je to všetko jedno, či Slováci, Česi alebo Maďari, načo ho maďarski četníci začali fackať. Potom ho vzali aj so 17-ročným synom Rastislavom. Ďalej ešte zobrali 51-ročného kolonistu Jozefa S., ženatého Metoda B. ml., ktorého otec bol čs. legionárom, a jeho brata ženatého Františka B. a istého L., ktorý sa dožadoval, že má u kolonistu K. jednu vlastnú sviňu, a preto ho maďarski četníci začali tiež fackať. Konečne všetkým zadržaným kolonistom riekli: „Először Morvayak!“ (*Najprv Moraváci*) a hnali ich pred sebou do Komárna, kde ich držali do druhého dňa do 3. hod. odpoľudnia. Keď sa títo kolonisti vrátili, dostali rozkaz, že do 48 hodín musia opustiť obsadené územie, čo aj urobili.

Ja som ostal v kolónii Okánikovo do 20. 11. 1938. Dňa 19. 11. 1938 tam prišla eskadróna maďarských husárov, od ktorých som neočakával nič dobrého. Keďže sa tam pomery stále zhoršovali, odišiel som do Bratislavy a napokon do svojej domovskej obce, kde som sa dňa 5. 12. 1938 prihlásil v Sedličnej (*Trenčianske Stankovce*) na notárstve.

Čo som udal, môžem dosvedčiť. Viac nemám čo podotknúť.

Svedkovia:

Jaroslav Hanák, v. r.

Vrchný strážmajster

Antonín Harna, v. r.

Strážmajster

Ján H., v. r.

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

¹ Pozri dok. č. 4